

UCHWAŁA NR V/37/15
RADY MIEJSKIEJ GÓRY
z dnia 27 lutego 2015 r.
w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji w latach 2013-2014 Gminnego
Programu Opieki nad Zabytkami

Na podstawie art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r., poz. 1446) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji w latach 2013-2014 Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2013-2016 dla Gminy Góra, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI W LATACH 2013-2014

Rada Miejska Góry w dniu 24 maja 2013 r. zatwierdziła Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2013-2016 dla Gminy Góra.

Celem w/w Programu jest zahamowanie degradacji substancji zabytkowej, zachowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego oraz kształtowanie atrakcyjnego wizerunku Gminy Góra. Zadania określone w programie realizowane są w wyniku działań władz samorządowych, w obszarze zagadnień o charakterze organizacyjno-prawnym, promocyjno-edukacyjnym, finansowym a także renowacyjnym i inwestycyjnym.

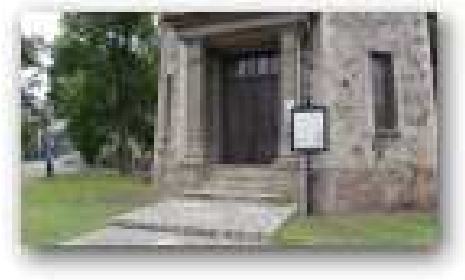
Realizacja zadań zawartych w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami przedstawia się następująco:

1. Ochrona i opieka nad zabytkami oraz ochrona krajobrazu kulturowego poprzez priorytetowe traktowanie obszarów wartościowych kulturowo w kształtowaniu polityki przestrzennej Gminy.

W latach 2013 -2014 w dokumentacji planistycznej Gminy Góra uwzględniono zadania służące opiece nad zabytkami oraz postulaty ochrony dziedzictwa narodowego w zmianach miejscowego planie zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Góra, w nowo opracowanym w roku 2013 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Góra oraz w opracowanej na lata 2015-2025 Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Góra. W roku 2014 wprowadzono również do realizacji zadań inwestycyjnych opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania „Poprawa jakości infrastruktury drogowej i pieszej w miejscowości Czernina”, którego kontynuacja ma nastąpić w roku 2015.

2. Wykorzystanie zasobów i walorów krajobrazu kulturowego Gminy w rozwoju turystyki.

W celu stworzenia na terenie Gminy Góra zintegrowanego systemu informacji wizualnej dotyczącej zasobu walorów dziedzictwa kulturowego, w odniesieniu do najcenniejszych przestrzeni, miejsc i obiektów między innymi dokonano oznakowania obiektów zabytkowych w mieście Góra poprzez umiejscowienie tablic informacyjnych przed pięcioma obiektami zabytkowymi.

Oznakowania dokonano przed następującymi obiektami: kościołem p.w. św. Katarzyny Aleksandryjskiej, kościołem p.w. Bożego Ciała, przy murze obronnym przy zbiegu ulic Staromiejska-Zamenhofska, przed Wieżą Głogowską oraz przed Wieżą Ciśnień. Ustawiono ponadto tablice o trasach turystycznych na obszarze leśnym gminy Góra, na polanie dębów przy strzelnicy myśliwskiej oraz przy ul. Mickiewicza naprzeciwko basenu kąpielowego. Oznakowano również trasę biegową na obszarze leśnym pomiędzy Górą, Ryczeniem i Zawieściami oraz trasę Nordic Walking. Obie trasy mają długość 10 km.

W zakresie promocji zasobów i walorów krajobrazu kulturowego Gminy Góra opracowano i wydano po 2500 egzemplarzy ulotek o trasach turystycznych oraz Rowerowej Leśnej Ścieżce Dydaktycznej „Dziczek”. W nakładzie 2000 egzemplarzy została wydana ulotka poświęcona zabytkom naszego miasta służąca informacji turystycznej o Górze.

3. Podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami oraz edukacja w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego.

W ramach robót publicznych prowadzone były prace porządkowe i pielęgnacyjne na terenie miasta przy obiektach objętych ochroną konserwatorską (całe centrum miasta, przy murach obronnych oraz porządkowanie Wieży Głogowskiej).

W celu promowania ochrony dziedzictwa kulturowego rozpropagowano grę uliczną z nagrodami opracowaną przez Stowarzyszenie Kulturalno-Turystyczne VIATOR oraz dzięki lokalnym organizacjom pozarządowym zorganizowano III Górowską Noc Muzealną. Zorganizowano ponadto premierę filmu amatorskiego przez górowskich pasjonatów sztuki filmowej pn. „Góra – nad i pod ziemią”. Film ten poza przybliżeniem historii Góry promuje również jej zabytki.

W zakresie wprowadzenia do systemu edukacji szkolnej i przedszkolnej elementów dotyczących ochrony dziedzictwa kulturowego Gminy prowadzono następujące działania:

1. W Przedszkolach Publicznych:

Dzieci zapoznawały się z fragmentami legend i baśni, poszerzały wiedzę o regionie, realizowały własny program z edukacji regionalnej i ekologicznej „My i nasz region”. Organizowano wycieczki dzieci do Pracowni Historii Ziemi Górowskiej oraz wycieczki po mieście z przewodnikiem w celu zwiedzania zabytków oraz Muzeum Ziemi Górowskiej. W zakresie wychowania przedszkolnego (w Zespole Szkolno-Przedszkolnym z Oddziałami Integracyjnymi w Glince) wprowadzono do realizacji następujące tematy: poznawanie zabytków kultury regionalnej, dorobku historycznego, kultury materialnej, architektury, tradycji, poszukiwanie śladów przeszłości własnego regionu, zapoznawanie się z legendą gminnego miasta. W Przedszkolu Publicznym Nr 3 zorganizowano konkursy plastyczne „Zabytki naszego miasta” i „Góra - moje miasto”.

2. W Szkołach Podstawowych:

Podczas zajęć edukacyjnych realizowano treści programowe dotyczące dziedzictwa kulturowego oraz historii i społeczeństwa (Szkoła Podstawowa Nr 1 i Nr 3 w Górze). W Zespole Szkoła Podstawowa, Gimnazjum i Przedszkole w Czerninie prowadzono zajęcia w klasach I-III na temat „Zabytki Góry, Góra - moje miasto”. Organizowano wystawę plastyczną pt. „Zabytki mojej miejscowości” w ramach zajęć artystycznych. Z przedstawicielami kół łowieckich organizowano pogadanki na temat zabytków przyrody na terenie „naszej małej ojczyzny” w ramach spotkań klas I-III szkoły podstawowej oraz dla grup przedszkolnych. Na zajęciach artystycznych tworzono foldery na temat zabytków Czerniny i okolic. W Zespole Szkolno-Przedszkolnym z Oddziałami Integracyjnymi w Glince w zakresie edukacji wczesnoszkolnej uwzględniano między innymi tematykę: pogadanki na temat zabytków okolicy i walorów przyrody. W klasach IV-VI prowadzono współpracę z Pracownią Historii Ziemi Górowskiej, przeprowadzono charakterystykę regionu pod względem walorów turystycznych. W Zespole Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Ślubowie uczniowie pogłębiali swą wiedzę o lokalnym dziedzictwie kulturowym (historia pałacu w Ślubowie – przeszłość swojej szkoły), zapoznawali się z pomnikami przyrody. W Zespole Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Witoszycach między innymi uczniowie zapoznawali się z historią swojej miejscowości i wyszukiwali najcenniejsze ich zdaniem zabytki. W ramach bloków reklamowych w klasie I-III realizowane były obszary tematyczne w dziedzinie zabytki, tradycje, folklor, kultura gminy, powiatu (miejsca szczególne np. muzea, pomniki, rezerваты). W zakresie promowania dziedzictwa kulturowego uczniowie brali udział w akcjach lokalnych między innymi „Ocalić od zapomnienia”, „ Dzień osadnika”.

W Gimnazjum Nr 1 w Górze w programach nauczania uwzględniono elementy dotyczące dziedzictwa kulturowego Góry poprzez prezentacje multimedialne „Zabytki Góry”, prezentacje albumowe „Szlakiem górowskich legend” i „Zabytki naszego miasta”. Zorganizowano wycieczkę rowerową do Osetna - zamek i kościół parafialny p.w. św. Michała. Na terenie szkoły zorganizowano wystawy prac uczniów dotyczące zabytków Góry: kącik „Zabytki naszego miasta” prace plastyczne (rysunki i makiety). Przeprowadzono konkursy plastyczne „Zabytki Ziemi Górowskiej”. W ramach Projektu Edukacyjnego „Mapa Kultury” uczniowie uczestniczyli w następujących konkursach:

- Powiatowy Konkurs Plastyczny „Zabytki Ziemi Górowskiej”,
- Powiatowy Konkurs Plastyczny „ Kolorowanka dla dzieci- zabytki i przyroda obszaru LGD UJŚCIE BARYCZY”.

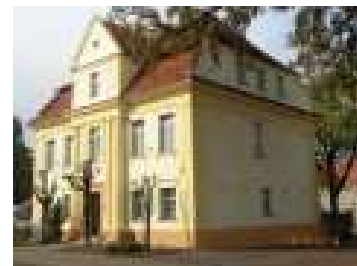
W Gimnazjum Nr 2 w Górze został opracowany Program realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2013-2016. Uczniowie szkoły uczestniczyli w ramach realizacji Ligi Klas w grze miejskiej z pytaniami dotyczącymi zabytków, charakterystycznych elementów, opieki nad nimi.

Podobnie jak w Gimnazjum Nr 1 organizowano eliminacje do Powiatowego Konkursu „Góra i Ziemia Górska - Moja Mała Ojczyzna”.

Podsumowując powyższe podstawowe założenia Programu w zakresie wprowadzenia do systemu edukacji szkolnej i przedszkolnej elementów dotyczących ochrony dziedzictwa kulturowego Gminy zostały zrealizowane w znacznej mierze.

4. Bezpośrednie działania na rzecz ratowania obiektów zabytkowych.

W ramach podejmowanych działań w zakresie ratowania obiektów zabytkowych w roku 2014 opracowano dokumentację techniczną odbudowy dwóch zawalonych fragmentów murów obronnych. Ponadto realizowane były zadania inwestycyjne przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków poprzez wykonanie prac remontowych (świetlice wiejskie i inne budynki).

Na terenach zielonych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków, tj. w Parku Miejskim na bieżąco prowadzone były prace pielęgnacyjne poprzez wykoszenie terenów zielonych, utrzymanie porządku i czystości. Ponadto w latach 2013- 2014 przeprowadzono prace konserwacyjne na terenie cmentarza żołnierzy radzieckich w Górze obejmujące: malowanie ogrodzenia, częściową wymianę gwiazd na pomnikach poległych żołnierzy oraz uzupełnienie tynków na mogile zbiorczej.

W ramach dofinansowania z budżetu Gminy prac związanych z rewaloryzacją obiektów niebędących własnością Gminy na podstawie podjętych uchwał Rady Miejskiej Góry udzielono w latach 2013-2014 dotacje na prace remontowo-konserwatorskie przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków na wniosek właścicieli:

- w roku 2013 przyznano dotację z budżetu Gminy Góra na remont elewacji kościoła p.w. Św. Michała Archanioła w Osetnie - w wysokości 30.000,00 zł. Całkowity koszt zadania: 220.113,34 zł.

- w roku 2014 przyznano dotację z budżetu Gminy Góra na renowację polichromowanego stropu drewnianego w kościele p.w. Bożego Ciała w Górze– Etap I – w wysokości 50.000,00 zł. Całkowity koszt zadania: 51.298,80 zł.

Ogółem Gmina Góra w latach 2013-2014 udzieliła na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru, usytuowanych w granicach administracyjnych Gminy Góra dotację w wysokości 80.000,00 zł.

Podejmowane działania zgodnie z przyjętym Gminnym Programem Ochrony Zabytków m.in. w zakresie polityki przestrzennej, dokumentacji planistycznej, rozwoju turystyki, podejmowanie działań w zakresie edukacji, uwzględnianie ochrony zabytków przy realizacji zadań inwestycyjnych przy zabytkach (planowane remonty Wieży Głogowskiej i Murów Obronnych) przyczyniają się do poprawy stanu ochrony zabytków na terenie miasta i gminy Góra.